

**Уманський національний
університет садівництва**

**Факультет економіки і
підприємництва**

**Кафедра обліку і
оподаткування**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктами господарювання»**

Рівень вищої освіти:	<u>другий (магістерський)</u>
Спеціальність:	<u>071 Облік і оподаткування</u>
Освітня програма:	<u>Облік і оподаткування</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2022-2023 н.р., семестр 3</u>
Курс (рік навчання)	<u>2 (2)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЕКТС:	<u>4</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Олег Поліщук
Профайл лектора	https://oblik.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-taspivrobitniki/polishhukoleh-mykolayovych.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	olepol@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=818

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	формування системи знань з підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.
Завдання курсу	засвоєння концептуальних зasad використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління підприємством та набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ➤ Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ➤ Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ➤ Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ➤ Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. ➤ Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства. ➤ Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства. ➤ Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків. ➤ Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень. ➤ Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації. ➤ Здатність здійснювати облік, аналіз, аудит та оподаткування діяльності аграрних підприємств для управлінських цілей.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження. ➤ Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Володіти інноваційними технологіями, обґруntовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання. ➤ Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації. ➤ Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання. ➤ Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику. ➤ Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями. ➤ Вміти здійснювати облік, аналіз, аудит та оподаткування діяльності аграрних підприємств для формування своєчасної, достовірної інформації в системі прийняття управлінських рішень.
--	---

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством	2/2	Структура системи управління підприємством. Групи користувачів облікової інформації та їх інформаційні потреби. Сутність процесу прийняття управлінських рішень. Взаємозв'язок бухгалтерського обліку і процесу прийняття поточних та стратегічних управлінських рішень. Прийняття управлінських рішень на різних рівнях управління. Класифікація управлінських рішень. Вимоги до управлінських рішень.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Topic 2. Accounting in the management information system of agricultural enterprises (Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємствами аграрної сфери)	2/2	Accounting as an information base for making management decisions. The role of financial and managerial accounting in the process of managerial decision-making. Decision-making regarding the formation and changes in the accounting policy of the enterprise. Information support for the implementation of management decisions. The process of making managerial decisions at the enterprise. Бухгалтерський облік як інформаційна база для прийняття управлінських рішень. Роль фінансового та управлінського обліку у процесу прийняття управлінських рішень. Прийняття рішень щодо формування та змін в обліковій політиці підприємства. Інформаційне забезпечення реалізації управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень на підприємстві.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 3. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності (запусчення практика)	2/2	Управлінський облік як інформаційна база для прийняття управлінських рішень. Принципи та системи управлінського обліку. Вплив цілей підприємства на побудову управлінського обліку. Об'єкти управлінського обліку. Класифікація затрат для прийняття управлінських рішень. Роль маржинального аналізу та аналізу беззбитковості у процесі прийняття управлінських рішень. Облік за центраторами	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4

		затрат і центрами відповідальності для прийняття управлінських рішень. Облік за сегментами діяльності і прийняття управлінських рішень. Методика оцінки діяльності підрозділів підприємства. Прийняття управлінських рішень на основі інформації управлінської звітності.		
Модульний контроль				10
Змістовий модуль 2				
Тема 4. Методичне забезпечення управління витратами.	2/2	Управління витратами – це динамічний процес, який включає управлінські дії, мета яких полягає у досягненні високого економічного результату діяльності підприємства. Під системою управління витратами розуміється комплекс заходів, спрямованих на максимізацію віддачі від ресурсів за умови збереження або підвищення якості продукції. У працях багатьох вчених-економістів розкрито сутність, умови застосування, переваги й недоліки, а також процедуру вибору та організацію використання таких методів управління витратами як стандарт-костінг (англ. - Standard Costing System); директ-костінг тощо.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 5. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	2/2	Роль бухгалтерського обліку для прийняття стратегічних управлінських рішень. Завдання стратегічного обліку. Застосування інформації з обліку витрат за видами діяльності для прогнозування. Концепція калькулювання цільової собівартості (таргет-костінг). Концепція бюджетування на основі очікування безперервного покращення результатів діяльності і контролю дотримання бюджетів (кайзен-костінг).	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 6. Прийняття управлінських рішень за даними інструментарію бухгалтерського обліку та звітності в аграрних формуваннях	2/4	Формування документів і облікових реєстрів, звітності для прийняття управлінських рішень. Застосування аналітичної інформації рахунків бухгалтерського обліку в управлінні. Прийняття управлінських рішень на основі інформації обліку необоротних активів. Прийняття управлінських рішень на основі інформації обліку оборотних активів. Прийняття рішень щодо оптимізації структури капіталу. Прийняття управлінських рішень на основі інформації обліку кредиторської заборгованості . Прийняття управлінських рішень на основі інформації обліку доходів, витрат та фінансових результатів.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково- аналітичного забезпечення управління підприємством	2/2	Роль системи збалансованих показників (BSC) у стратегічному управлінні підприємством. Показники збалансованої системи – фінансові і нефінансові. Формування інформації про реалізацію стратегії підприємства. Оцінка інвестиційних проектів. Оцінка ефективності діяльності на основі збалансованих показників. Прийняття управлінських рішень за результатами аналізу збалансованих показників.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4

Модульний контроль				10
Тема 8. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	2/2	Вартісний підхід в управлінні підприємством. Сучасні методи визначення вартості компанії. Види вартості підприємства. Управління вартістю компанії. Принципи концепції вартості підприємства. Економічна додана вартість. Планування вартості компанії.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень	2/2	Екологічна політика і управління екологічної діяльністю. Організація екологічної діяльності на підприємстві. Формування екологічних програм. Документальне забезпечення системи екологічного менеджменту. Облік витрат на екологічну діяльність. Оцінка результатів екологічної діяльності. Методичні аспекти складання звітності по екологічної діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень	2/2	Соціальна інфраструктура організації як об'єкт соціального управління. Соціальний менеджмент в системі управління організації. Соціальне планування та соціальні програми розвитку організації. Показники соціального розвитку підприємства. Соціальна служба підприємства. Інформаційне забезпечення соціального планування і управління. Документооборот в системі управління персоналом. Облік соціальних витрат. Складання соціальної звітності.	Опрацювання лекційного матеріалу; розгляд питань, що винесені на самостійне опрацювання. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	4
Модульний контроль				10
Всього за семестр	20/22			70
Всього за курс				100 (70+30)

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю у формі іспиту). Встановлюється, що при вивчені дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспит) здобувач може набрати максимально 70 балів і відповідно 30 балів відноситься на іспит.
Політика щодо академічної добroчесності	Під час підготовки практичних, розрахункових завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної добroчесності, які визначено Кодексом добroчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної добroчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недобroчесності в роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів plagiatu
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання
 (денна форма навчання)

Види роботи	ЗМ 1			ЗМ 2				ЗМ 3									
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10							
практичні роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2							
контроль знань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
модульний контроль	10			10				10									
іспит	30																
разом	100																

(заочна форма навчання)

Контрольна робота			Практичне завдання	Іспит	Сума
1 пит.	2 пит.	3 пит.			
15	15	15	25	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни